

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΚΤΩΝ (ΣΕΠΟΧ)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΕΠΟΧ ΓΙΑ ΤΟ «ΜΕΓΑΛΟ ΠΕΡΙΠΑΤΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ» 22 Ιουνίου 2020

Ο ΣΕΠΟΧ υποστηρίζει το διάλογο και τη φροντίδα για το δημόσιο χώρο, ιδιαίτερα στην περίπτωση της Αθήνας, επειδή μέχρι σήμερα λίγα έχουν γίνει για το θέμα αυτό. Είναι ενθαρρυντικό και θετικό το γεγονός ότι η δημοτική αρχή και οι δημοτικές κινήσεις, που συμμετέχουν στη διοίκηση του Δήμου, έχουν προβληματιστεί και προβληματίζονται για παρεμβάσεις, που στοχεύουν στη βελτίωση και διεύρυνση του δημόσιου χώρου της Αθήνας.

Ωστόσο, το έργο «Μεγάλος Περίπατος» θα πρέπει να αξιολογηθεί μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο αναγκών και προτεραιοτήτων της πόλης, όπως αυτές προκύπτουν τόσο από τη σύγχρονη πραγματικότητα της, από τις υφιστάμενες και ισχύουσες μελέτες (ΡΣΑ, ΓΠΣ, ΣΟΑΠ, ΣΒΑΚ κ.α.), από αιτήματα κατοίκων και φορέων, αλλά και τις επιταγές του πολεοδομικού σχεδιασμού, των διεθνών οργανισμών και της Ευρώπης.

Εντύπωση προκαλεί πραγματικά το γεγονός ότι τόσο στην ΚΥΑ, αλλά και στην ίδια την απόφαση του Δήμου της Αθήνας, υπάρχει μόνον μία αόριστη αναφορά στις προηγούμενες πολεοδομικές προτάσεις.

Το έργο έχει συνδεθεί με την αντιμετώπιση της πανδημίας. Δυστυχώς όμως το γεγονός αυτό δεν αιτιολογεί επαρκώς την προτεινόμενη παρέμβαση. Παρεμβάσεις τύπου «Μεγάλου Περιπάτου», απαιτούν ευρύτερες διαδικασίες και κατά προτεραιότητα εκ των προτέρων επικοινωνία με τους χρήστες, προκειμένου να καθοριστούν οι στόχοι τους, επειδή επηρεάζουν την ποιότητα ζωής, την καθημερινότητα, την παραγωγική δομή, τις επαγγελματικές δραστηριότητες, τις χρήσεις και τιμές γης, την πολυμέρεια των

φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης. Στη συγκεκριμένη μάλιστα περίπτωση του Δήμου Αθηναίων, οι επιπτώσεις αφορούν όχι μόνον στις κεντρικές περιοχές, αλλά εκτείνονται ως τα διοικητικά του όρια και πέραν αυτών, μέχρι και αυτά του αθηναϊκού πολεοδομικού συγκροτήματος.

Η Αθήνα είναι σήμερα μια πολυπολιτισμική πόλη, με ποικίλα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Στην κεντρική περιοχή της υπάρχουν πολλά που αφορούν:

- στην ποιότητα ζωής όλων των κοινωνικών ομάδων, που την κατοικούν και εργάζονται εκεί,
- στο δομημένο περιβάλλον, στην πυκνότητα της δόμησης, των χρήσεων και κατοίκησης,
- στην ενίσχυση του πρασίνου και τη δημιουργία πάρκων τσέπης
- στην ποιότητα του δομημένου χώρου, της αποκατάστασης δικτύων περιβαλλοντικής υποδομής, όψεων και κτιρίων, της συνολικότερης μέριμνας για τον εκσυγχρονισμό και την αναβίωση των κεντρικών οικοδομικών τετραγώνων και των εγκαταλελειμμένων κτιρίων,
- στον υποβαθμισμένο εξοπλισμό και κοινόχρηστους χώρους.

Είναι κατηγορηματικές, αντίστοιχα, οι απόψεις επισκεπτών - τουριστών που σύμφωνα με τις τακτικές έρευνες αρμόδιων τουριστικών φορέων θεωρούν σημαντικά προβλήματα που αφορούν στην καθαριότητα της πόλης, στην έλλειψη πρασίνου, στα πολλά κενά και εγκαταλελειμμένα κτίρια, στην ηχορύπανση, μεγάλη πηγή της οποίας είναι και τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Κανείς δεν θα μπορούσε να διαφωνήσει αν ο Δήμος της Αθήνας έπαιρνε άμεσες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των περισσότερων από τα προαναφερόμενα προβλήματα αντιμετωπίζοντας συγχρόνως, στη βάση των ήδη ολοκληρωμένων, αλλά και πραγματοποιούμενων μελετών, τα ζητήματα της πανδημίας.

Σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης, τις κατευθύνσεις των διεθνών οργανισμών και την ευρωπαϊκή αστική πολιτική, οι κυκλοφοριακές μελέτες

πρέπει να εντάσσονται και να ακολουθούν έναν ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό.

Δεν είναι λοιπόν αντιληπτό πως τα ειδικά προβλήματα της Αθήνας μπορούν να λυθούν με έναν σχεδιασμό fast track, ενδεχομένως μη απαιτούμενης σε κάθε περίπτωση «μελετοκατασκευής», σύμφωνα με την ΚΥΑ της 21ης Μαΐου, αλλά και την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για τον «προσωρινό χαρακτήρα», που αποτυπώνεται στα σκαριφήματα που δόθηκαν στη δημοσιότητα. Είναι δυνατόν να πραγματοποιείται μια παρέμβαση αυτού του χαρακτήρα και αυτής της κλίμακας χωρίς πλήρη και εκ των προτέρων συστηματική διερεύνηση;

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η εφαρμογή των τελικών κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και η υλοποίηση των μόνιμων έργων, θα βασιστούν στη σύνταξη ενός Ειδικού Χωρικού Σχεδίου και της Συνοδού Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία θα τεθεί και σε δημόσια διαβούλευση, και που το αποτέλεσμα της θα σηματοδοτήσει θεσμικά κατ'επέκταση την έναρξη της τελικής εφαρμογής.

Όσο γνωρίζουμε, αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει Ειδικό Χωρικό Σχέδιο. Αντίθετα, όπως προαναφέρθηκε, υπάρχει όμως πλήρης και ιεραρχική σειρά διαδοχικών κάθε τύπου αναγκαίων σχεδίων, μεταξύ των οποίων και το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθηνas, που θα μπορούσαν να επικαιροποιηθούν.

Γιατί λοιπόν ένα Ειδικό Χωρικό Σχέδιο;

Γιατί, μέσω αυτού, σημειακές τροποποιήσεις υφιστάμενων πολεοδομικών σχεδίων, εξαιρέσεις και ο συγκεκριμένος τρόπος παρέμβασης στον πολεοδομικό σχεδιασμό της πρωτεύουσας, αντί του ολοκληρωμένου πολεοδομικού και γιατί όχι μητροπολιτικού σχεδιασμού;

Ο ΣΕΠΟΧ θεωρεί ότι για την επιτυχία μιας παρέμβασης, που στοχεύει στη βελτίωση και διεύρυνση του δημόσιου χώρου της Αθήνας, ότι πρέπει :

- να εντάσσεται στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου πολεοδομικού και ρυθμιστικού σχεδιασμού με χρονικό και οικονομικό προγραμματισμό,

- να έχει διεπιστημονικό και πολυεπιστημονικό χαρακτήρα,
- να πραγματοποιείται, τέλος, από ειδικούς επαγγελματίες, μεταξύ των οποίων, κατά προτεραιότητα πολυεξοδικοί και αρχιτέκτονες.

Η ΚΥΑ και η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου προτάσσουν την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η πανδημία .

Οι διεθνείς φορείς και ενώσεις, με τις οποίες ο ΣΕΠΟΧ συνεργάζεται για τα θέματα αυτά, θέτουν σε μία εναλλακτική, πιο μακρόπνοη και ποιοτική κατεύθυνση την αντιμετώπιση της πανδημίας. Παρακολουθώντας την παγκόσμια συζήτηση, προκύπτει ότι η πανδημία σαφέστατα έχει περιβαλλοντικό υπόβαθρο και ότι η αντιμετώπιση της πρέπει να έχει πολλαπλή προσέγγιση με αφετηρία την διασφάλιση της ανθεκτικότητας των πόλεων. Οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις δεν αποτελούν το μόνο μέσον αντιμετώπισης της κατάστασης, που έχει δημιουργηθεί. Συνιστάται μάλιστα κατά προτεραιότητα η πράσινη αποκατάσταση (green recovery) και η ένταξη της προστασίας και διασφάλισης της δημόσιας υγείας μεταξύ των στόχων του σχεδιασμού ως μέσα οικοδόμησης της επιδιωκόμενης ανθεκτικότητας. Διεθνείς κυβερνητικοί και μη οργανισμοί, ο ΟΟΣΑ, η Παγκόσμια Ένωση Περιφερειών και Δήμων (UCLG) με το HABITAT του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, έχουν συμφωνήσει να αναπτύξουν από κοινού ανακοινώσεις και σχετικά κείμενα οδηγιών, ώστε με νέα σύγχρονα δεδομένα να βοηθούν τις τοπικές αρχές να προετοιμαστούν και να αντιμετωπίσουν τον COVID - 19.

Ζητούν επίσης σοβαρή προσέγγιση της βάσης του σχεδιασμού και κατάλληλες διαδικασίες για την επωφελή εισαγωγή της παραμέτρου της υγείας ,με έμφαση στη δημόσια υγεία, στο σχεδιασμό. Προτείνουν μεταξύ των στόχων του χωρικού σχεδιασμού να περιληφθούν παράμετροι, όπως ο έλεγχος της πυκνότητας, του βαθμού αστικοποίησης και η ποιότητα του ελεύθερου δημόσιου και ιδιωτικού χώρου με κατακόρυφη αύξηση του αστικού πρασίνου για τη διασφάλιση της καλύτερης διαπνοής της πόλης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πολεοδομών και Χωροτακτών (ECTP), μέλος του οποίου είναι ο ΣΕΠΟΧ, γνωρίζοντας τα δεδομένα που αφορούν στην Ευρώπη προετοιμάζει ένα Μανιφέστο, στη σύνταξη του οποίου συμβάλλει ο ΣΕΠΟΧ, επισημαίνει τρία βασικά ζητήματα :

A. Να αναγνωριστούν τα νέα δεδομένα στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Ο προβληματισμός που αφορά στη παραγωγική βάση και στην ανασυγκρότηση της, στην post COVID-19 εποχή, είναι πάρα πολύ σημαντικός

B Να εξεταστούν οι νέες επιχειρηματικές συμπεριφορές με πιο τοπικές ή διαφοροποιημένες αλυσίδες εφοδιασμού, που απαιτούν μια ανανεωμένη βάση των ευρωπαϊκών οικονομιών, προσαρμοσμένη στις συνθήκες

Γ. Να διερευνηθούν οι νέες σχέσεις μεταξύ εργασίας, ζωής των ανθρώπων, γεωγραφίας των αγορών εργασίας και στέγασης και του ρόλου των κοινωνικών και τεχνικών υποδομών με ιδιαίτερη έμφαση αυτού των δημόσιων μεταφορών.

Κλείνοντας την τοποθέτηση του ο ΣΕΠΟΧ θεωρεί ότι, για την υπόθεση του «Μεγάλου Περιπάτου», μετά τα όσα έχουν ακουστεί και δει το φως της δημοσιότητας, θα ήταν πολύ χρήσιμο να γίνει ένας ανοικτός δημόσιος διάλογος με τη συμμετοχή του Δήμου, του αρμόδιου υπουργείου ΥΠΕΝ, των επιστημονικών φορέων σχεδιασμού, της μελετητικής ομάδας, των ΜΚΟ της Αθήνας, των ΜΜΕ και όποιου άλλου σχετικού φορέα, ώστε να συζητηθούν με απόλυτη διαφάνεια τα διαδικαστικά, οικονομικά, επιστημονικά, τεχνικά θέματα που προέκυψαν και να δοθούν απαντήσεις από τους υπεύθυνους της ρύθμισης αυτής

Ενημερωθείτε από το site του ΣΕΠΟΧ www.sepox.gr

Ακολουθείστε τον ΣΕΠΟΧ στο σύνδεσμο [Facebook](#)

[Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδομών & Χωροτακτών - ΣΕΠΟΧ](#)